MINISTERSTWO INFORMACJI
I DOKUMENTACJI.

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 1 LIPCA 1942r.

/ P o p o ł u d n i o w y./

I.

Dotyczące Polski.

BEJRUT po polsku 31.VI.godz.23.00.
Informacje [?]ata o uroczystym posiedzeniu Rady Narodowej z powodu rocznicy śmierci Ign. Paderewskiego.
Oświadczenie Gen. Sikorskiego skierowane do Francji.

NEW YORK po polsku 30.VI.godz.23.30.
Dzień dzisiejszy jest pierwszą rocznicą śmierci Ignacego Paderewskiego i cały Naród Polski przenosi się myślą do tej chwili, kiedy wielki Polak i artysta zakończył życie. Najlepiej chyba scharakteryzuje testament pozostawiony przez Paderewskiego Narodowi Polskiemu poeta. U zyni to właśnie Jan Lechoń.
Przemówienie Lechonia: Ignacy Paderewski zakończył swe życie w kraju gdzie był najbardziej znany spośród wszystkich innych krajów i gdzie prpchy jego czekają na powrót do ojczyzny. Jak tylu innych wielkich przywódców duchowych polskich, Paderewski zmarł na obczyźnie, doznawszy za życia słodyczy zmartwychwastania Ojczyzny, w czym wziął najczynniejszy udział. Poraz drugi jeszcze musiał odegrać wielką rolę dla sprawy nardowej na obczyźnie, apelując do wielkiego następcy prezydenta Wilsona i do wolnego ludu amerykańskiego, od którego świat cały oczekuje zadość uczynienia za bohaterskie poświęcenie Narodu Polskiego dla wspólnej sprawy, oraz odpowiedniej kary dla sprawców zbrodni. Jak rzadko kto z wielkich ludzi, Paderewski dobrze znał świat szeroki i rozumiał bezkompromisowość ideału amerykańskiego, niedwuznaczny sens wyznania jego wiary. Wiedział, że rola Ameryki nie skończy się w Wersalu i że nastąpi czas, kiedy Stany Zj. przyjdą z pomocą Eurppie, by zbudować ży[?]ie na nowych i lepszych podstawach. Jak powiedział Kamil Saint Saens, Paderewski był wielkim człowiekiem, a przypadkiem także i wielkim artystą. Był on najświetniejszym kompozytorem i muzykiem naszej wielkiej epoki, czerpał natchnienie z bohaterskich czynów naszych przodków. Miał serce ofiarne, a duszę poszukującą prawdy, umysł szeroki i otwarty, którego uwagi nie uchodziło wszystko co jest wielkie. Był to człowiek z epoki Leonarda da Vinci, który interesował się wszystkim. Posiadał nadzwyczajny dar przemawiania do serc ludzkich. Gdy ukazywał się na estradzie wywierał odrazu czar swą lwią grzywą, legendarnym białym krawatem i szlachetnością uczuć. Rozpoczął swą karierę w ciężkich warunkach, kiedy ojczyzna była wymazana z map geograficznych, kiedy nie było wspaniałych ambasad i całego aparatu państwowego dla popierania sławy artystów. Sam był ambasadorem swej ojczyzny, w najcięższych okresach jej istnienia. Miał dostojność królewską, lubił obdarzać po królewsku wszystkich i był towarzyszem królów i wielkich tego świata, jak Foch, Clemenceau, Wilson. Istotnie miał gesty królewskie wywołując podziw rozmiarami pomocy, którą niósł młodym artystom lub wprost biedakom. Miał duszę wielką i patetyczną jak w odzowie wszystkich pokoleń Narodu, a w sztuce był dziedzicem Chopina. Umarł z uczuciem spokojnym, dobrze spełnionego obowiązku. Lecz przed śmiercią musiał widzieć w duszy zniszczoną Polskę i z krwawiącym sercem przeżyć klęskę Francji, którą kochał. Umarł za Oceanem jak pielgrzym swego Narodu, głoszący miłość i zgodę. Naród P lski dokonał tej zgody na zawsze, zgody między Piłsudskim i Paderewskim. W świetle męczeństwa swego Naród Polski połączył w swym sercu wszystko co było wrogie sobie i sprzeczne, ale jednocześnie wielkie i czyste: surowy, wspaniały geniusz Piłsudskiego i płomienny patriotyzm Paderewskiego. Świecą one dziś zgodnym blaskiem.
GODZ:18.45.- Polskie oddziały partyzanckie prowadzą w kraju walkę z okupantem. Naród Polski żąda, by zbrodniarze zostali surowo ukarani.
Prezes Polskiego Biura Inf. w Chicago o.Junosza oświadczył, że wszystkie narody środkowej i wschodniej Europy ożywione zgodą i jednym dążeniem zostaną sfederalizowane. Gdy wojska sowieckie zatrzymają armię niemiecką, która będzie musiała przetrzymać jeszcze jedną zimę, Niemcy niewątpliwie za-

łamią się całkowicie.
Osiem dywizji polskich zostało uzbrojonych w amerykański sprzęt bojowy.
Niemiecki statek piracki Gneisenau przyholowany został do Gdyni, dla dokonania napraw, względnie dla rozbiórki na złom.

" RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI : 30.VI. godz.21 o5.
W Bośni walka z okupantami nabiera na sile i z partyzanckiej przeistoczyła się w źrawdziwą wojnę. W związku z tym odbyliśmy rozmowę z jednym studentem, który oświadczył, że jego zdaniem niema sensu rozpoczynać powstania narodowego w Polsce, zanim Hitler nie zostanie poważnie osłabiony. Udzieliliśmy mu odpowiedzi, że Hitler właśnie już został osłabiony i przytoczyliśmy argumenty: 10.000.000 strat w ludziach na froncie wschodnim brak surowców i spadek produkcji w Niemczech, naloty angielskie na Niemcy, umowa anglo-sowiecka i sowiecko-amerykańska, podróż Churchilla do Stanów w celu omówienia planu stworzenia drugiego frontu. Naród nasz chce i może walczyć. Musimy walczyć jeśli nie chcemy zginąć jako naród. Atakowanie jest najlepszym sposobem obrony. Żołnierz polski walczący na wszystkich frontach świata, nie liczy się ze stratami i nie czeka na osłabienie przeciwnika, lecz sam pragnie przyczynić się do jego osłabienia. Polacy w kraju nie mogą zachowywać się inaczej niż żołnierze polscy na obczyźnie. Wolność nie spadnie nam z nieba, musimy ją wywalczyć. Od rozmiarów naszego udziału w walce wspólnej zależy nasza przyszłość. Wskazaliśmy na Jugosławię. Ku końcowi dyskusji student wyraził zgodę na nasz punkt widzenia.
Radio zagraniczne podało oświadczenie Stasława Matejskiego, który został wywieziony do Niemiec na roboty. Opowiadał on o ciężkich warunkach robotników polskich w Niemczech. Matejski później został wcielony do szeregów armii niemieckiej i wysłany na front zdołał przejść na stronę armii sowieckiej. Musimy wyciągnąć wnioski z oświadczenia Matejskiego i wszelkimi sposobami unikać wyjazdu do Niemiec na roboty.
Epizody z walk partyzantów jugosłowiańskich i apel jednego z tych partyzantów Włodzimierza Sakowicza, który brał swego czasu udział w wiecu antyfaszystowskim w Moskwie i zwrócił się do młodzieży polskiej z gorącą zachętą by wystąpiła czynnie przeciwko okupantom. Młodzieży Polska! bądź pierwsza w szeregach walki!
Godz.19.55.- Polscy partyzanci walczą dalej z Niemcami. Ukrywają się oni po lasach a ludność zaopatruje ich w żywność i udziela wszelkiej pomocy. Partyzanci są naszymi bohaterami narodowymi. Lud polski układa o nich piosenki, a imiona ich będą zapisane w historii złotymi zgłoskami tak samo jak imiona bohaterów z powstania Kościuszkowskiego, Listopadowego i Styczniowego. Każdy patriota polski powinien jaknajprędzej wstąpić do szeregów partyzanckich, nikomu nie wolno zwlekać, nikomu nie wolno czekać.

" RADIO CHRZESCIJANSKIE " po polsku, 30.VI.godz.21.40.
W Polsce trwa prześladowanie Kościoła Katolickiego. Spośród 2.700 aresztowanych księży polskich, 1700 znajduje się w obozach koncentracyjnych których jest kilka. W Radagowicach k/Poznania , w Brodnicy k/Łodzi, w Oranienburgu, dokąd został wywieziony ostatnio arcybiskup Jabłrzykowski. Arcybiskup Nowowiejski zmarł w obozie koncentracyjnym , nie mogąc znieść warunków życia tego obozu. w Bojanowie w poznańskim, Niemcy zorganizowali obóz koncentracyjny dla zakonnic polskich. W powiecie zamojskim sprofanowano i zamknięto kościół. Na pogrzebach zabroniono nieść Krzyż oraz śpiewać. Te wszystkie prześladowania nie złamią nas jednak, i zachęcają do walki o wolność wiary i niepodległość Polski.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

BEIRUT po polsku, 30.VI.godz.23.00.
W Turcji poczyniono przygotowania do obrony kraju. Odbywają się ćwiczenia przeciwlotnicze. Jednocześnie Turcja poczyniła starania o uzyskanie agrement dla nowego ambasadora swego w Kujbyszewie. Jak wiadomo, ze względu na oziębienie stosunków sowiecko-tureckich, ambasador turecki opuścił Kujbyszew.

NEW YORK po polsku, 30.VI.godz.18.45.
Lotnictwo amerykańskie bombardowało wyspy Wake.

Mjr. Eliot radzi Brytyjczykom przejście do kontrataku w Egipcie, bo armia Gen. Rommla jest już wyczerpana.

NYT zaznacza, że niepowodzenia w Libii i Egipcie, mogą się przyczynić do przyspieszenia otwarcia drugiego frontu w Europie. Anglia jest już, dzisiaj uzbrojona " po zęby".

W Stanach odbywają się narady w sprawie organizacji świata po wojnie.

Nowy świat będzie urządzony na zasadach demokratycznych. Sprawiedliwej organizacji spraw gospodarczych towarzyszyć będzie całkowita wolność polityczna. Narody anglo saskie urządzą świat na podstawach wzniosłej karty atlantyckiej.

WEICHSELSENDER po rosyjsku, 1.VII.godz. 12.oo.

Siły angielskie w Egipcie ustępują pod nieustannym naporem wojsk niemiecko-włoskich. Zdobyto na Anglikach 997 tanków. Lotnictwo niemieckie bombarduje bez przerwy cofające się wojska angielskie. Również silnie były bombardowane lotniska angielskie w odległości 80 km. od Aleksandrii. Kolej żelazna jest uszkodzona przez bomby. Wojska angielskie z Syrii i Palestyny skierowane zostały do Egiptu. Wśród Żydów w Palestynie wybuchła panika. Z chwilą odejścia oddziałów angielskich Arabowie rozpoczęli pogromy żydowskie.

Komunikat kwatery głównej o znacznych sukcesach wojsk niemieckich na froncie sowieckim. Zła pogoda na Krymie utrudnia wojskom niemieckim szybsze działanie. Nocne przegrupowywanie wojsk sowieckich jest utrudnione z powodu łun od pożarów oświetlających cały teren.

" RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI" po polsku, 30.VI.godz.21.o5.

Sebastopol trzyma się nadal dzielnie. Niezależnie od silnego obstrzału miasta przez artylerię niemiecką, Niemcy zrzucili na miasto 9.000 ton bomb.

III.

O g ó l n e .

WEICHSELSENDER po rosyjsku, 1.VII.godz.12.oo.

Tekst komunikatu o powrocie Churchilla z Ameryki zwraca uwagę sktomnością swego tonu. Widać stan rzeczy w Afryce wstrzymał starego samochwałę od przechwałek i zmusił do wstrzemięźliwości. Kłopoty afrykańskie nie pozwalają mówić za dużo o stworzeniu drugiego frontu.

" Prawda" twierdzi, że cała ludność Zw. Sowieckiego służy dziś celom wojny, ale jednocześnie ta sama Prawda narzeka, że w całym szeregu okręgów Zw. Sowieckiego, traktory źle pracują, a gospodarstwa w kołchozach nie dociągają do przewidzianych norm. Trzeba wobec tego zapytać, które z tych twierdzeń odpowiada prawdzie. przez

Po polsku, 30.VI.godz.16.oo.- Doniesienie o objęciu gen. Auchenfleka bezpośredniego dowództwa nad wojskami brytyjskiemi w Egipcie.

ZEESEN po ukraińsku, 30.VI.godz.15.15.

Komisarz Rzeszy dla Ukrainy wydał rozporządzenie, którego mocą wszystkie osoby biorące udział w odbudowie Ukrainy zostaną otoczone specjalną opieką władz na wypadek choroby lub nieszczęśliwego wypadku. Rozporządzeniem to świadczy o wielkiej trosce władz niemieckich w stosunku do ludności wyzwolonych obszarów. Ponadto przygotowywane są rozporządzenia, które będą regulowały sposoby załatwienia spraw w spornych wypadkach. Jedno z rozporz.dzeń przewiduje też będzie opiekę nad osobami, które w szczególny sposób odznaczą się w służbie odbudowy Ukrainy.

Ze Stambułu donoszą, że 3 samoloty sowieckie zdezerterowały z lotniska sowieckiego i wylądowały na jednym z lotnisk tureckich. Załogi zostały internowane.

Z Kapstadtu donoszą, że przywódca opozycji Dr. Malar złożył wniosek o zwołanie nadzwyczajnej sesji parlamentu połudn. afrykańskiego, w związku z wypadkami w Libii i Egipcie.

Z Bangkoku donoszą, że przywódca indyjskiej niezależnej partii wystosował apel do Hindusów, by bezzwłocznie przystąpili do walk powstańczych.

Godz.23.15.-Marynarka niemiecka odniosła duże sukcesy na Bałtyku i na Morzu Czarnym.

BEIRUT po polsku , 3o.VI.godz.2o.45.
Na wybrzeżu Kaukazu przyłapano 2-ch spadochroniarzy niemieckich, zaopatrzonych w aparaty radiowe.
Ze Sztokholmu donoszą,że prasa niemiecka nie rozpisuje się,poza komunikatami oficjalnymi o wizycie marsz.Mannerheima. Widocznie Niemcom nie udało się osiągnąć konkretnych rezultatow, co do zwiększenia udziału Finlandii w wojnie.
Propaganda Osi szeroko reklamuje działa ia łodzi podwodnych japońskich w pobliżu Aden.Japończycy dopomagają Rommlowa usiłując dać dowody solidarności.
W Paryżu zmarł były premier rządu ukraińskiego Petlury.
Oddział złożony z 12.000 Żydów jest gotów do walki w Palestynie.

" RADIOSTACJA IM.T.KOSCIUSZKI " po polsku 30.VI.godz.19.55.
Poruszanie przez Goebbelsa wciąż tematu inicjatywy bojowej Niemc ówświadczy że w Niemczech ludność traci spokój i pragnie wiedzieć więcej,niż pozwala na to DNB.Niewątpliwe sukcesy niemieckie w Egipcie nie przesądzają niczego,bo wojna nie zostanie rozstrzygnięta na tym odcinku frontu,lecz na froncie sowieckim,ciągnącym się na 2.000 km.Goebbels już w ub.roku opowiadał bajeczki, że armia sowiecka jest już całkowicie zniszczona, a teraz nie wspomniał ani słowem o tym ,jakie straty poniosła armia niemiecka w Rosji.10.000.000 niemieckich żołnierzy straciło życie w Rosji. Straty te świadczą,że nic nie potrafi uratować armii niemieckiej od grożącej jej klęski.

KUJBYSZEW po polsku, 30.VI.godz.2o.1o.
Urzędowe sprostowanie sowieckie komunikatu niemieckiego o rzekomych sukcesach armii niemieckiej na rzece Wołhow.
Epizody walk pod Sebastopolem.

WATYKAN po polsku, 30.VI.godz.2o.45.
Zasady chrześcijańskie nie będą pominięte przy budowie nowego świata.Katolicy,jak gotowa do boju armia oczekują by wskazać światu nowe drogi.Należy mieć wiarę równą wierze chrześcijan katakumb w to,że lepsze jutro przyjdzie niezawodnie.